

Strategický rozvojový dokumentu pro území
Dobrovolného svazku obcí Vrchy
Aktualizace pro období 2022–2027

Obsah

Strategický rozvojový dokumentu pro území Dobrovolného svazku obcí Vrchy	1
Aktualizace pro období 2022–2027	1
Úvod.....	5
Schvalovací doložka.....	6
A. ANALYTICKÁ ČÁST	7
A. 1 CHARAKTERISTIKA OBCE	8
1. Základní informace	8
2. Vznik Svazku obcí Vrchy	9
3. Charakteristika území	11
3.1 Přírodní podmínky.....	11
3.2 Poloha a rozloha.....	12
3.3 Administrativní uspořádání.....	12
4 Historie obcí dobrovolného svazku obcí Vrchy	14
5 Obyvatelstvo	16
5.1 Vývoj počtu obyvatel obcí DSO Vrchy v posledních letech.....	16
5.2 Bilance počtu obyvatelstva v DSO Vrchy.....	17
5.3 Věková struktura	17
5.4 Hustota zalidnění DSO Vrchy.....	18
5.5 Sídelní struktury DSO Vrchy	18
6 Strategické plánování.....	20
6.1 Strategické dokumenty, projektová dokumentace, plánování	20
6.2 Prezentace obcí, komunikace s občany.....	22
7 Doprava a infrastruktura	24
7.1 Doprava	24
7.1.1 Silniční síť.....	24
7.1.2 Železniční síť	24
7.1.3 Silniční veřejná doprava	24
7.2 Technická infrastruktura	25
7.2.1 Zásobování pitnou vodou	25
7.2.2 Odvádění odpadních vod.....	26
7.2.3 Zásobování zemním plynem	26
7.2.4 Zásobování elektrickou energií	26
7.2.5 Využití alternativních zdrojů energie.....	27
7.2.6 Telefon a internet.....	27
7.2.7 Svoz odpadu.....	27

8	Hospodářství	28
8.1	Struktura ekonomické základny	28
8.2	Trh práce	29
9	Zkušenosti obcí s čerpáním dotací	31
10	Občanská vybavenost	32
10.1	Školství	32
10.2	Zdravotnictví a sociální péče	32
10.3	Kultura, sport a spolková činnost	33
10.4.	Bytová výstavba, bytový fond, bydlení	39
11	Cestovní ruch	40
11.1	Kulturní, přírodní a technické atraktivity	40
11.2	Turistická infrastruktura a služby pro cestovní ruch	41
12	Životní prostředí	43
12.1	Krajina	43
12.2	Chráněná území a památné stromy	43
12.3	Ochrana ovzduší	44
12.4	Povrchové vody	44
13	SWOT analýza	45
13.1	Bolehošť	45
13.2	Byzhradec	45
13.3	Přepychy	46
13.4	Semechnice	46
13.5	Trnov	47
13.6	Voděrady	47
13.7	DSO Vrchy	48
B.	STRATEGICKÁ ČÁST	49
14	Přehled prioritních os, specifických cílů a opatření	50
14.1	PO 1 – Infrastruktura (technická, dopravní)	52
14.2	PO 2 – Občanská vybavenost a společenský život v obcích	54
14.3	PO 3 – Zaměstnanost	56
14.4	PO 4 – Životní prostředí a péče o něj	57
14.5	PO 5 – Strategické plánování, tvorba územně analytických podkladů, plánování a předcházení rizik	59
14.6	PO 6 – Cestovní ruch a turistika	60
14.7	PO 7 – Prohlubování spolupráce	61
15	Závěr	62

Použité zdroje	63
Seznam tabulek.....	64
Seznam obrázků	65
Seznam použitých zkratk	66

Úvod

Strategický rozvojový dokument je základním plánovacím dokumentem obcí, spolků či svazků. Jedná se o hlavní nástroj řízení rozvoje, neboť strategický dokument formuluje představy o budoucím rozvoji a jak těchto představ dosáhnout. Strategický rozvojový dokument je zpracováván na období let 2022–2027.

Tento strategický dokument vyhodnocuje situaci v Dobrovolném svazku obcí Vrchy. Zachycuje hlavní problémy členských obcí a nabízí možná řešení. Tento přístup umožňuje komplexní řešení daných problémů a podporuje tím efektivní využívání finančních a personálních kapacit svazku i obcí. Všechny výše popsané aspekty zvyšují připravenost svazku a obcí k podání žádostí o dotační podporu, čímž zvyšují šance získat finanční prostředky.

Strategický rozvojový dokument je tvořen dvěma částmi, jedná se o část analytickou a část návrhovou. Analytická část zahrnuje komplexní zhodnocení situace svazku a charakteristiku jednotlivých oblastí. Podkladem pro zpracování této části dokumentu jsou koncepční materiály obcí a svazku, dokumenty zpracované v předchozích letech, názory starostů, zastupitelů a obyvatel obcí. Zdrojem dat byl elektronické zdroje (stránky obcí a svazku, Český statistický úřad (ČSÚ), Regionální informační servis (RIS), Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) atd.). Další použité podklady byly například tištěné zdroje. Závěrem analytické části bude vypracována SWOT analýza. Z části analytické bude následně vycházet část strategická. Ve strategické části budou uvedeny jednotlivé prioritní osy, ze kterých vychází samotná opatření jejichž realizací bude docházet k naplňování potřeb svazku.

Program strategického rozvojového dokumentu Dobrovolného svazku obcí Vrchy byl vyhotoven odbornou společností DABONA s.r.o. ve spolupráci s vedením svazku a starosty jednotlivých obcí.

Schvalovací doložka

Strategický rozvojový dokument svazku byl schválen usnesením.

Datum schválení: 25. 11. 2021

Číslo usnesení: 2021-04

Text usnesení: Strategický rozvojový dokument pro území DSO Vrchy pro období 2022-2027 byl schválen na jednání svazku dne 25.11.2021, usnesení č. 2021-04.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A. 1 CHARAKTERISTIKA OBCE

1. Základní informace

Název: Dobrovolný svazek obcí Vrchy
Sídlo: Trnov 32, 517 33 Trnov
Zastoupen: Petrou Hartmanovou
IČ: 70955816
Tel: 494 662 138
E-mail: obec.trnov@post.cz
Web: www.regionvrcha.cz

Zpracovatel projektu

Název: DABONA s.r.o.
Právní forma: Společnost s ručením omezeným
Sídlo: Sokolovská 682, 516 01 Rychnov nad Kněžnou
Zpracovatel: Bc. Šárka Šedová
IČ: 64826996
DIČ: CZ64826996
Tel.: +420 494 531 538
Mobil: +420 733 349 083
E-mail: dabona@dabona.eu
Web: www.dabona.eu

2. Vznik Svazku obcí Vrchy

Dobrovolný svazek obcí (DSO) Vrchy byl založen v roce 2002 a hlavním účelem vzniku byla plynofikace území a jeho komplexní rozvoj. Do Dobrovolného svazku obcí Vrchy patří 6 obcí. Těmito obcemi je Bolehošť, Byzhradec, Přepychy, Semechnice, Trnov, Voděrady. Předsedkyní DSO Vrchy je Petra Hartmanová.

DSO Vrchy tvoří společně se Svazkem obcí Dolní Bělá a Svazkem obcí Dřížná oblast zvanou region Vrcha.

Jednotlivé obce zastupují na schůzích svazku jejich starostové. Schůze svazku – čas a místo konání je vždy dopředu zveřejněna na vývěsní tabuli všech členských obcí. Schůze se konají přibližně čtyřikrát do roka.

Tabulka 1 Členové Dobrovolného svazku obcí Vrchy

Obec	IČ	Starosta obce	Části obce
Bolehošť	00274721	Jakub Šimerda	Bolehošť, Bolehošťstská Lhota, Lipiny
Byzhradec	00274771	Josef Kubec	Byzhradec
Přepychy	0027580	Zdeňka Seidelová	Přepychy
Semechnice	00275361	Zdeněk Bendzo	Semechnice, Podchlumí
Trnov	00275433	Petra Hartmanová	Trnov, Houdkovice, Zádolí, Záhornice
Voděrady	00275506	Bc. Michal Hejna	Voděrady, Ježkovice, Nová Ves, Uhřínovice, Vojenice, Vyhnalice

Zdroj: internetové stránky obcí

Kontaktní informace DSO Vrchy:

Adresa: Trnov 32, 517 33 Trnov

IČ: 70955816

Tel: +420 494 662 138

Tabulka 2 Kontakty na členy DSO Vrchy

Obec	Adresa OÚ	Telefon	E-mail, webové stránky
Bolehošť	Bolehošť 10, 517 31 Bolehošť	+420 494 627 134	ou@bolehost.cz, www.obecbolehost.cz
Byzhradec	Byzhradec 76, 518 01 Dobruška	+420 605 837 925	obec@byzhradec.cz, www.byzhradec.dobruska.cz
Přepychy	Přepychy 5, 517 32 Přepychy	+420 494 628 111, +420 724 025 975	prepychy@prepychy.cz www.prepychy.cz
Semechnice	Semechnice 129, 518 01 Semechnice	+420 494 668 241	semechnice@semechnice.cz www.semechnice.cz
Trnov	Trnov 32, 517 33 Trnov	+420 494 662 138, +420 733 156 491	obec.trnov@post.cz www.trnov.cz
Voděrady	Voděrady 70, 517 34 Voděrady	+420 494 384 524	urad@obec-voderady.cz www.obec-voderady.cz

Zdroj: internetové stránky obcí

3. Charakteristika území

DSO Vrchy je bohatý na panoramatické výhledy do blízkého i vzdáleného okolí. DSO je obklopují Orlické hory, Krkonoše s nejvyšší horou Sněžkou a jsou odsud k vidění také Jeseníky.

3.1 Přírodní podmínky

Oblast je členěna do oblasti mírné teplé (MT) – mírně teplá oblast se dělí dále na 11 podoblastí. DSO Vrchy spadá z těchto podoblastí do MT 11. To znamená, že je zde v průměru 40–50 letních dní, dní s průměrnou teplotou 10 °C a více je zde 140–160, dní s mrazem je zde 110–130, ledových dní je potom 30–40. Průměrná lednová teplota je v této lokalitě -2 °C – -3 °C, průměrná červencová teplota je 17–18 °C, průměrná dubnová teplota je 7–8 °C, průměrná říjnová teplota je 7–8 °C. Co se týče srážek, je zde průměrný počet dní se srážkami 1 mm a více 90–100, celkem zde spadne ve vegetačním období 350–400 mm, v zimním období to je 200–250, sněhová pokrývka zde leží přibližně 50–60 dní. Jasných dní je v DSO Vrchy 40–50 a zatažených potom 120–150 dní.

Nejvýznamnějšími vodními toky na území DSO Vrchy jsou Houdkovický a Zlatý potok. Území pak zahrnuje také velkou spoustu menších toků, které slouží především odvedení přebytečné vody. Na katastrálním území DSO se nachází také celá řada rybníků. Bolehošť má na svém katastrálním území hned několik z nich (Nebeský, Baba, Velký a Malý Nadýmač). Například Semechnice mají Semechnický rybník. Vzhledem k tomu, že některé obce, například Trnov a Semechnice, mají zkušenosti s povodněmi, vybudovaly na svém území poldr. Vodstvo v DSO Vrchy je převážně místního významu.

DSO leží ve zvlněném terénu. Nadmořská výška zde kolísá od 300 po 451 metrů nad mořem. Nejvyšším bodem je vrchol U Rozhledny, který se nachází v katastrálním území obce Voděrady.

3.2 Poloha a rozloha

Mapa 1 Poloha DSO Vrchy vzhledem k okresům Královéhradeckého kraje

DSO Vrchy leží v Královéhradeckém kraji v okrese Rychnov nad Kněžnou. Královéhradecký kraj sousedí na jihu s Pardubickým krajem, na jihozápadě se Středočeským krajem, na západě s Libereckým krajem a na severu s polským Dolnoslezským vojvodstvím. Okres Rychnov nad Kněžnou potom sousedí s okresem Ústí nad Orlicí, Pardubice, Hradec Králové a Náchod.

Ze strany Polska sousedí Rychnovský okres s okresem Wałbrzych. Největší obcí v DSO Vrchy, co se rozlohy týče, je obec Voděrady. Tato obec má i nejvíce místních částí, nejvyšší počet katastrů a je nejvýše položenou obcí. Nejmenší je potom svou rozlohou obec Byzhradec. Podrobnější přehled je uveden v Tabulce č. 3 - Poloha, rozloha, počet katastrů a místních částí. Celková rozloha DSO Vrchy je **6301 ha**.

Tabulka 3 Poloha, rozloha, počet katastrů a místních částí obcí

Obec	Nadmořská výška (m)	Katastrální výměra (ha)	Počet katastrů	Počet místních částí
Bolehošť	261	1 071	1	3
Byzhradec	313	532	1	1
Přepychy	305	937	1	1
Semechnice	282	776	1	2
Trnov	292	1 479	4	4
Voděrady	362	1 506	6	6

Zdroj: www.czso.cz

3.3 Administrativní uspořádání

Celé území DSO Vrchy spadá do Regionu soudržnosti NUTS II Severovýchod, leží v Královéhradeckém kraji, v okrese (LAU 1) Rychnov nad Kněžnou. Obce tohoto svazku náleží do ORP Kostelec nad Orlicí, Rychnov nad Kněžnou a Dobruška. Obcemi s pověřeným obecním úřadem je pro obce svazku Týniště nad Orlicí, Rychnov nad Kněžnou, Dobruška a Opočno.

Tabulka 4 Příslušnost obcí DSO Vrchy do pověřeného obecného úřadu (POÚ), obce s rozšířenou působností (ORP), okresu (LAU 1), kraje a regiony soudržnosti (NUTS 2)

Obec	POÚ	ORP	LAU 1 (NUTS 4)	Kraj	NUTS 2
Bolehošť	Týniště n. O.	Kostelec n. O.	Rychnov n. K.	KHK	Severovýchod
Byzhradec	Rychnov n. K.	Rychnov n. K.	Rychnov n. K.	KHK	Severovýchod
Přepychy	Opočno	Dobruška	Rychnov n. K.	KHK	Severovýchod
Semechnice	Opočno	Dobruška	Rychnov n. K.	KHK	Severovýchod
Trnov	Opočno	Dobruška	Rychnov n. K.	KHK	Severovýchod
Voděradý	Rychnov n. K.	Rychnov n. K.	Rychnov n. k.	KHK	Severovýchod

Zdroj: www.risy.cz

4 Historie obcí dobrovolného svazku obcí Vrchy

Bolehošť

První písemná zmínka o obci Bolehošť a Bolehošťská Lhota pochází z roku 1394. Obec má však mnohem starší kořeny, což dokazují archeologické nálezy na území obce, ty se datují již do 5. století před naším letopočtem. Osada Lipiny byla založena v roce 1709. Nejstarší zachovanou památkou obce je zvon odlitý v roce 1644, dále potom lovecký zámek nad Bolehošťskou Lhotou z roku 1700 vystavěný Jeronýmem Colloredem, který měl sloužit k případnému ubytování pro opočenské panstvo při jejich lovech. Nejvíce rozvinutou oblastí bylo v Bolehošti od minulosti zemědělství, dříve se zde pěstoval ječmen, pšenice, konopí, len a žito, dnes je Bolehošť známá po celé republice díky svému zelí, které je zde vypěstováno a upravováno na zelí kysané.

Byzhradec

První písemná zmínka o obci je z roku 1495 v kupní smlouvě, která byla vystavena u příležitosti nákupu potštejnského panství Vilémem z Pernštejna. Název obce se několikrát v historii změnil. Původní název byl Bisraz, potom Bisradec, anebo Bizhradec. Název obce je odvozen od jména Bizrat. V minulosti se zde nacházely převážně statky, některé z nich se dochovaly do současnosti. Nejvýznamnější historickou stavbou v obci je Kaplička sv. Cyrila a Metoděje z roku 1886.

Přepychy

Obec Přepychy oslavila v roce 2005 výročí 650 let od první písemné zmínky, ta tedy pochází z roku 1355. Od roku 1849 se stala obec Přepychy samostatnou obcí a už nenáležela do opočenského panství. Nejdominantnější památkou obce je původně gotický kostel, vystavěný roku 1355, který byl následně v roce 1574 přebudován na renesanční kostel. V blízkosti obce se nachází poutní místo Dřízna, kde se nachází Kaple Panny Marie Lurdské z roku 1889 a křížová cesta z roku 1890.

Semechnice

První písemná zmínka o obci Semechnice pochází z roku 1364, o osadě Podchlumí, která spadá pod Semechnice, je zaznamenána první písemná zmínka z roku 1836. Podchlumí bylo s největší pravděpodobností podhradí, jelikož nad touto osadu stál v minulosti hrad, jehož pozůstatky můžeme nalézt i dnes. Podle nalezených mohyl v lesích okolo Semechnic a různých drobnějších archeologických nálezů lze usuzovat, že se zde obec začala budovat již ve starší době bronzové – Únětické. Název obce je rodového původu, s největší pravděpodobností vznikl od jména Semech, nebo Semechna, což byl buď zakladatel obce, rodinný vladyka, nebo starosta obce. Do roku 1848 náležela obec do Opočenského panství, od roku 1849 je obec samostatná.

Trnov

Název obce je odvozen od trnitých plotů, které dříve chránily obce, v blízkosti lesa, před dravou zvěří. První zmínka o obci je zaznamenána z roku 1388. První zprávy o obci Houdkovice, která v současnosti patří k obci Trnov, pochází ze 14. století. Historie obce Malé a Velké Záhornice je asi nejdelší ze všech obcí, které patří k Trnovu. První písemná zmínka byla zaznamenána už v roce 1068 v Kosmově kronice. O obci Zádolí se ví od roku 1542, v té době zde stála však jen čtyři stavení. Svůj název získala obec s největší pravděpodobností podle své polohy – leží totiž v údolí.

Voděrady

Voděrady vznikly dle historiků na přelomu 11. a 12. století jako osada závislá na knížecím hradě v Opočně, nebo v Hradci Králové. Písemně je však existence Voděrad prokázána až ve 14. století v roce 1355. Původ názvu obce je vysvětlován tak, že obyvatelé osady vykonávali pro správní knížecí středisko práce při údržbě vodních toků. Obce Vyhnanice a Nová Ves byly založeny Hanušem z Biskupic, který v roce 1559 Voděrady koupil.

5 Obyvatelstvo

V DSO Vrchy žilo k 31. 12. 2020 celkem 3 367 obyvatel v šesti obcích a v 17 místních částech. Nejvíce obyvatel v DSO Vrchy se nachází v produktivním věku. Nejvíce obyvatel žije v obci Trnov, na druhém místě v počtu obyvatel jsou Voděrady a na třetím Přepychy. Nejmenší obcí DSO Vrchy, co do počtu obyvatel, Byzhradec.

5.1 Vývoj počtu obyvatel obcí DSO Vrchy v posledních letech

V posledních deseti letech došlo ve všech obcích k navýšení počtu obyvatel.

Tabulka 5 Vývoj počtu obyvatel obcí DSO Vrchy v posledních letech

Obec	Počet obyvatel k 31. 1.									
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bolehošť	547	539	539	538	535	529	551	558	570	589
Byzhradec	197	204	210	214	208	215	217	220	219	220
Přepychy	581	584	613	632	629	621	624	637	636	633
Semechnice	383	392	389	393	413	412	430	432	432	433
Trnov	713	719	712	732	734	743	752	739	741	755
Voděrady	686	683	695	692	697	712	705	718	733	737

Zdroj: www.czso.cz

Dle počtu obyvatel v jednotlivých letech (Tabulka č. 5 Vývoj počtu obyvatel obcí DSO Vrchy v jednotlivých letech) byl proveden výpočet „Indexu změny počtu obyvatel“. Tento index značí, jak se během let 2011 a 2020 změnil počet obyvatel v jednotlivých obcích. Čím vyšší je index změny počtu obyvatel, tím lépe. Hodnoty nad 100 značí příbytek obyvatel v obcích. V tomto případě je patrné, že k největšímu navýšení došlo v obci

Tabulka 6 Index změny počtu obyvatel 2011-2020

Obec	Index změny počtu obyvatel
Bolehošť	107,68
Byzhradec	111,67
Přepychy	108,95
Semechnice	113,05
Trnov	105,89
Voděrady	107,43

Zdroj: Vlastní výpočet

5.2 Bilance počtu obyvatelstva v DSO Vrchy

Z Tabulky č. 7 je patrné, že v některých obcích se podařilo zvýšit počet narozených, nad počtem zemřelých. Je to Bolehošť, Trnov a Voděrady. V obci Byzhradec je počet narozených a zemřelých vyrovnán, v obci Semechnice je o jednoho zemřelého více než narozených. Největší rozdíl je pak v obci Přepychy, kde je o dvanáct zemřelých více než narozených.

Ve většině obcí DSO Vrchy, kromě Byzhradce a Trnova, je vyšší počet přistěhovalých než vystěhovalých obyvatel. Nejvíce přistěhovalých je v obci Bolehošť. Největší rozdíl mezi přistěhovalými a vystěhovalými obyvateli je v obci Voděrady.

Celkový přírůstek je tedy nejvyšší ve Voděradech a Bolehošti. Celkový úbytek obyvatel zaznamenaly obce Byzhradec a Přepychy. Žádnou změnu nezaznamenali v Semechnicích.

Tabulka 7 Přírůstek obyvatel v DSO Vrchy v roce 2020

Obec	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Celkový přírůstek
Bolehošť	9	6	24	15	12
Byzhradec	4	4	3	4	-1
Přepychy	5	17	16	5	-1
Semechnice	3	4	12	11	0
Trnov	7	5	16	16	2
Voděrady	11	8	23	11	15

Zdroj: www.czso.cz

5.3 Věková struktura

Nejvíce obyvatel v předproduktivním věku se nachází v obci Trnov, nejvíce obyvatel v postproduktivním věku žije v obci Přepychy. V obci Přepychy byl také zjištěn v roce 2020 nejvyšší průměrný věk obyvatel, v porovnání s ostatními obcemi DSO Vrchy. Průměrný věk v České republice ke stejnému datu byl 42,6 let. To znamená, že v obci Přepychy byl vyšší průměrný, než je celorepublikový průměr. Nejnižší průměrný věk obyvatel měla obec Semechnice.

Pro vyjádření věkové struktury obyvatel v DSO Vrchy byl vypočítán index stáří. Ten pomáhá charakterizovat proces demografického stárnutí obyvatelstva. Index stáří obyvatelstva pomáhá charakterizovat proces demografického stárnutí obyvatelstva. Index stáří obyvatelstva vyjadřuje, kolik je v populaci obyvatel ve věku 65 let a více na sto dětí ve věku 14 let a méně. U tohoto indexu značí vyšší hodnoty negativní stav. Nejhorší stav lze sledovat v obci Přepychy, kde je index na hodnotě 171,6. Druhou obcí s vysokým indexem je Bolehošť. Nejnižší hodnoty z obcí DSO Vrchy dosahují Semechnice a Byzhradec.

Vzhledem k celorepublikovému trendu stárnutí obyvatelstva lze konstatovat, že DSO Vrchy se týká pouze z části. Obcím se daří držet nízko průměrný věk svých obyvatel především díky novým stavebním parcelám, které kupují převážně mladé rodiny. V budoucnu je třeba tento trend udržet a dále podporovat.

Tabulka 8 Věková struktura obyvatel DSO Vrchy k 31. 12. 2020

Obec	0-14 let (předproduktivní)	15-64 let (produktivní)	65 a více let (postproduktivní)	Průměrný věk	Index stáří
Bolehošť	90	378	121	42	134,4
Byzhradec	40	141	39	41,9	97,5
Přepychy	95	375	163	45,7	171,6
Semechnice	82	277	74	40,6	90,2
Trnov	138	467	150	41,7	108,7
Voděrady	120	482	135	41,7	112,5

Zdroj: www.czso.cz

5.4 Hustota zalidnění DSO Vrchy

Celková rozloha DSO Vrchy je 63,01 km². Hustota zalidnění se pohybuje mezi 41–68 obyvateli/km². Z hustoty zalidnění je patrné, že sledované obce jsou venkovského typu. Pro srovnání, v hlavním městě Praha je hustota zalidnění přibližně 2490 obyvatel/km².

Tabulka 9 Hustota zalidnění DSO Vrchy

Obec	Rozloha obce km ²	Počet obyvatel obce (k 31.1.2020)	Hustota zalidnění (ob./km ²)
Bolehošť	10,71	589	54,99
Byzhradec	5,32	220	41,35
Přepychy	9,37	633	67,56
Semechnice	7,76	433	55,80
Trnov	14,79	755	51,05
Voděrady	15,06	737	48,93

Zdroj: www.czso.cz, vlastní výpočet

5.5 Sídelní struktury DSO Vrchy

Obce v DSO Vrchy se řadí spíše k menším obcím, nejde ale však o ty velikostně nejmenší v ČR. Dvě obce spadají do kategorie obcí s 200-499 obyvateli, zbylé čtyři obce potom patří do kategorie s 500-999 obyvateli.

Tabulka 10 Velikostní struktura obcí DSO Vrchy

Velikostní kategorie	Počet obcí	Počet obyvatel	Podíl obyvatel
0-99	0	0	0
100-199	0	0	0
200-499	2	653	19,39
500-999	4	2 714	80,61
1000+	0	0	0

Zdroj: Vlastní výpočet

6 Strategické plánování

Strategické plánování je důležitým prvkem rozvoje obce. Od vypracování strategických dokumentů, projektových dokumentací, nebo územně plánovacích dokumentací se následně odvíjí možnost čerpání dotací z krajských, státních či evropských zdrojů a celkově realizace projektů jako taková.

6.1 Strategické dokumenty, projektová dokumentace, plánování

Všechny obce DSO Vrchy mají vypracovaný územní plán, který je dle potřeby aktualizován. Dvě obce – Přepychy a Voděrady mají zpracován Místní plán obnovy venkova. Urbanistickou studii má vypracovanou pouze obec Trnov.

Tabulka 11 Přehled základních strategických dokumentů

Obec	Územní plán	Rok zpracování	Rok změny	Urbanistická studie	Rok zpracování	Místní POV
Bolehošť	✓	2015	-	✗	✗	✗
Byzhradec	✓	2003	2015	✗	✗	✗
Přepychy	✓	2015	2015	✗	✗	✓
Semechnice	✓	2018	2018	✓	✓	✓
Trnov	✓	2020	2020	✓	2002	✗
Voděrady	✓	2009	2010, 2014	✗	✗	✓

Zdroj: Dotazník

Tabulka 12 Přehled dalších strategických dokumentů, projektových dokumentací a záměrů

Obec	Název dokumentu	Rok vzniku	Předpokládaná realizace
Bolehošť	Přístavba a rozšíření ZŠ a MŠ Bolehošť	2021-2022	2022 +
	Výstavba chodníku 4. etapa – k nádraží a Lipinám	2021-2022	2023 +
	Výstavba Chodníku 5. etapa – kolem V. Nadýmače	2022 +	2024 +
	Revitalizace MVN – Bolehoštská Lhota	2021-2022	2022 +
	Vybudování jednotné splaškové kanalizace	2018-2021	2025 +
	Výstavba chodníku 3. etapa – Bolehoštská Lhota	2020	2023
Byzhradec	Záměr-Rozšíření veřejného osvětlení	-	2022
Přepychy	Program rozvoje Obce Přepychy 2022-27	2021	2022-2027
	Komplexní pozemkové úpravy k.ú. Přepychy u Opočna	2021	2022
	Záměr-Oprava kanalizace	2022	2022-2023
	Záměr-Multifunkční hřiště	2022	2023-2024
	Záměr-Oprava místních komunikací	2022	2022-2023
	Záměr-Přístavba MŠ Přepychy	2024	2025-2026
	Územní plán aktualizace po ukončení KoPÚ	-	2023-2024
Záměr-Chodník podél silnice k Nové Vsi	2023	2024-2025	

	Záměr-Výstavba komunikace DC 31/2 včetně tech. sítí	2024	2025-2026
	Záměr-Výstavba komunikace DC 31/1 včetně tech. sítí	2024	2025-2026
	Záměr-Podlažitý rybník VN1 + VC 29 s parkovištěm	2024	2025-2026
	Záměr-Ochranný průleh OP1 nad Senior centrem	2024	2025-2026
	Záměr-Hřiště Pumptrack	2024	2025-2026
	Záměr-Protipovodňová hráz Dřízná VH2	2025	2026-2027
	Záměr-Cesta k letišti a podél katastr. hranice Očelic HC 7 + VC 5	2026	2027-2028
	Záměr-Parkoviště u hřbitova	2026	2027-2028
	Záměr-Centrální čistírna odpadních vod	2026	2027-2028
	Výstavba nové sportovní haly na poz. č. 132/1, 1174 a 981/61	2021	2023-2025
	Oprava veřejného osvětlení v obci Přepychy – doplnění etapa III.	2021	2022
Semechnice	Záměr – Splašková kanalizace	2008	-
	Záměr – mateřská škola	2011	-
	Tvoří se pasport na veřejné osvětlení	2021	-
	Záměr – Cyklostezka Semechnice-Dobruška a Semechnice Opočno	-	-
	Tvoří se návrh řešení Veřejného prostranství na Římském kopci	2021–2022	-
	Rekonstrukce místních komunikací a mostu	2020	2022
	Rekonstrukce kaple Panny Marie Bolestné	2019	2022
	Obnova alejí Trnovka	2021	2022
Trnov	Záměr – chodník na Záhornici, směr Vojenice	-	2023
	Záměr – workoutové hřiště Záhornice	-	2022
	Záměr – rekonstrukce VO Malá Záhornice	-	2023
	Záměr – rekonstrukce MK Malá Záhornice	-	2023
	Záměr – síťování pozemků k výstavbě v Houdkovicích	-	2022-2025
	Záměr – injektáž, rekonstrukce budovy MŠ Houdkovice	-	2022
	Záměr – rekonstrukce požární nádrže v Houdkovicích	-	2023
	Záměr – rekonstrukce dešťové kanalizace Houdkovice	-	2023
	Záměr – oprava hřbitovní zdi v Trnově	-	2024
	Záměr – oprava chodníku od křižovatky směr hřbitov v Trnově	-	2022
	Záměr – rekonstrukce Evangelického kostelu v Trnově	-	2022-2023
	Záměr – oprava MK směr hřbitov v Trnově	-	2024
	Záměr – nová zeleň a rekonstrukce nádrže Břilník	-	2024
	Záměr – rekonstrukce VO a MR obce	-	2025
	Chodník na Záhornici	2020	2022
	Chodník v Trnově	2020	2022
	Rekonstrukce dešťové kanalizace – Malá Záhornice	2018	2024
	Víceúčelové hřiště v Houdkovicích	2021	2024
	Multifunkční objekt, čp. 74 Houdkovice	2021	2022

Voděradý	Chodník podél silnice II/320	2014	-
	Víceúčelové hřiště	-	-
	Rekonstrukce ubytovny	-	-

Zdroj: Dotazník

6.2 Prezentace obcí, komunikace s občany

Komunikace obcí je velmi důležitá. Díky dobré komunikaci se může vedení obce dozvědět o potřebách občanů obce. Naopak také dobrá informovanost občanů vede k jejich lepšímu pochopení jednání obce. Díky výše popsaným věcem je podporována celková pospolitost obce.

Všechny obce komunikují s občany prostřednictvím standartních komunikačních prostředků, což jsou internetové stránky a vývěska. Některé obce pak v posledních letech přidávají sociální síť.

Dalším komunikačním prostředkem je obecní zpravodaj. V obcích, kde zpravodaj vychází, je v tištěné podobě distribuován občanům, nebo je volně přístupný v elektronické podobě na internetových stránkách obce. V obci Přepychy zpravodaj vychází nejčastěji, šestkrát do roka. V Bolehošti zpravodaj vychází čtyřikrát ročně, v obci Semechnice třikrát ročně a v Trnově dvakrát ročně. V obci Byzhradec zpravodaj nevychází.

Všechny obce DSO Vrchy spolupracují s médii, většinou se jedná o média regionálního charakteru.

Důležitým faktorem je také propagace obcí. Dobrým příkladem je soutěž Vesnice roku. Této soutěže se do roku 2014 účastnila pouze obec Bolehošť, další roky se účastnily i ostatní obce DSO. Nejvýrazněji ze všech členů uspěla obec Přepychy, která se stala Vesnicí Královéhradeckého kraje roku 2017.

Mezi další oblíbené způsoby komunikace obce s občany patří hlášení v obecním rozhlasu. Obecní rozhlas využívají všechny obce DSO Vrchy. Mezi další komunikační nástroje patří například SMS infokanály, zasílání e-mailů s informacemi občanům.

Tabulka 13 *Prezentace obcí, komunikace s občany*

Obec	Vývěska	Webové stránky	Obecní zpravodaj	Spolupráce s médii	Účast v soutěžích (Vesnice roku)	Jiné způsoby*
Bolehošť	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Byzhradec	✓	✓	x	✓	x	✓
Přepychy	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Semechnice	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Trnov	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Voděrady	✓	✓	✓	✓	x	✓

Zdroj: Dotazník

*rozhlas, SMS infokanál, e-mail, sociální sítě atd.

7 Doprava a infrastruktura

7.1 Doprava

Doprava hraje v rozvoji obcí výraznou roli. Obce, které jsou napojeny na železniční síť, mají jasnou výhodu nad těmi, kterými železnice neprochází. Stejně tak ovlivňuje rozvoj obcí jejich blízkost, stav a kvalita napojení na důležité silniční tepny, nebo vzdálenost od státních hranic. Neméně důležitým prvkem je také stav a celková délka místních komunikací.

7.1.1 Silniční síť

Obce DSO Vrchy nemají ve svém vlastnictví příliš velké množství komunikací. Všichni do

Tabulka 14 Délka a stav komunikací ve vlastnictví obcí (místní komunikace a komunikace III. třídy ve vlastnictví obcí)

Obec	Délka komunikace (km)	Stav
Bolehošť	6,5	dobrá - špatná
Byzhradec	3,6	špatná – částečně nezpevněná
Přepychy	9,46	vyhovující
Semechnice	1,94	před rekonstrukcí
Trnov	5,68	špatná
Voděradý	13,74	špatná

Zdroj: Dotazník

7.1.2 Železniční síť

Z šesti obcí, které tvoří DSO Vrchy, je pouze jedna obec napojena na železniční síť. Tou obcí je Bolehošť. Jelikož se ostatní obce nachází v hůře přístupném terénu, není ani do budoucna uvažováno o zavedení železnice na tato místa. Vlakové spoje jsou nahrazovány spoji autobusovými, což způsobuje vyšší náročnost na silniční síť.

Bolehošť leží na trati 026 – Týniště nad Orlicí – Broumov, Starkoč – Václavice. Tato trať je napojena na dva významné železniční uzly, a to z jedné strany na Týniště nad Orlicí a dále Hradec Králové, Choceň a Častolovice. Z druhé strany na Václavice a dále na Broumov, Trutnov nebo Jaroměř.

7.1.3 Silniční veřejná doprava

Ve všech obcích (kromě Bolehoště) jsou občané bez vlastních dopravních prostředků odkázáni na autobusovou dopravu.

Tabulka 15 Počet spojů a stav zastávek veřejné dopravy

Obec	Autobusová doprava		Železniční doprava	
	Počet spojů	Stav zastávek	Počet spojů	Stav zastávek
Bolehošť	9	dobrá	30	dobrá
Byzhradec	2	uspokojivý	✘	✘
Přepychy	33	dobrá	✘	✘
Semechnice	19	vyhovující	✘	✘
Trnov	12	špatný	✓	✓
Voděradý	38	dobrá	✘	✘

Zdroj: Dotazník

7.2 Technická infrastruktura

7.2.1 Zásobování pitnou vodou

Většina obcí v DSO Vrchy je zásobována vlastními zdroji pitné vody, cizí zdroj pitné vody využívá pouze obec Byzhradec. Běžné jsou rovněž vlastní studny občanů obcí.

Tabulka 16 Zdroje pitné vody, obecní vodovod

Obec	Zdroje pitné vody			Obecní vodovod	
	Vlastní	Cizí (nákup vody)	Studny občanů	Stav	Napojeno
Bolehošť	✓	✘	✓	dobrá*	95 %
Byzhradec	✘	✓	✓	dobrá	88 %
Přepychy	✓	✘	✓	vyhovující	100 %
Semechnice	✓	✘	✓	dobrá	90 %
Trnov	✓	✘	✓	dobrá*	99 %
Voděradý	✓	✘	✓	dobrá	98 %

Zdroj: Dotazník

* Malá Záhornice – nutná rekonstrukce, Bolehošť – probíhá postupná výměna litinového vodovodu za plastový.

7.2.2 Odvádění odpadních vod

Tabulka 17 Kanalizace, čištění odpadních vod

Obec	Kanalizace dešťová	Kanalizace splašková		Způsob čištění odpadních vod	
	Stav	Stav	Napojeno objektů (%)	Typ	Stav
Bolehošť	špatný	✘	0	Individuální ČOV, septiky	Dle stavu objektu k bydlení
Byzhradec*	uspokojivý	uspokojivý	91 %	domovní ČOV, septiky	uspokojivý
Přepychy	✘	vyhovující	75 %	Individuální ČOV, septiky	vyhovující
Semechnice	nevyhovující	nová	0 %***	domovní ČOV, septiky	vyhovující
Trnov	špatný	špatný	57 %	domovní ČOV, septiky	NZ**
Voděrady*	uspokojivý	uspokojivý	60–80 %	domovní ČOV, septiky	NZ**

Zdroj: Dotazník

*Kanalizace smíšená

**Není znám

*** Jedná se o nově vzniklou lokalitu pro zástavbu rodinnými domy, domy jsou ve výstavbě.

7.2.3 Zásobování zemním plynem

Polovina obcí v DSO Vrchy je plynofikována. Mezi obce, kam je zaveden plyn patří Bolehošť, Trnov a Voděrady. Obec Byzhradec, Přepychy a Semechnice plynofikovány nejsou.

Tabulka 18 Plynofikace obce

Obec	Plynofikace obce
Bolehošť	✓
Byzhradec	✘
Přepychy	✘
Semechnice	✘
Trnov	✓
Voděrady	✓

Zdroj: internetové stránky obcí, www.risy.cz

7.2.4 Zásobování elektrickou energií

Zásobování elektrickou energií je na dobré úrovni. Výpadky jsou zaznamenávány pouze v případě potřeby odstranění běžné poruchy způsobené například nepřízní počasí nebo jinými vnějšími vlivy. Potřeba rozšíření stávající sítě vzniká pouze při budování nové technické infrastruktury.

7.2.5 Využití alternativních zdrojů energie

Využití alternativních zdrojů energie je v DSO Vrchy nepatrné. ZŠ Voděrady je vytápěna pomocí tepelných čerpadel, stejně jako obecní úřad v Trnově či ZŠ a MŠ Bolehošť. Obecně je však využívání alternativních zdrojů energie v DSO spíše individuální, tedy občany obcí.

7.2.6 Telefon a internet

Všechny obce svazku jsou telefonizovány. Signál jednotlivých mobilních operátorů pokrývá celé území DSO Vrchy.

Veřejné připojení k internetu není pouze ve dvou obcích, jsou to obce Bolehošť a Trnov. V ostatních obcích DSO Vrchy je veřejnosti přístupný počítač s připojením k internetu. Většinou se jedná o počítač umístěný na obecních úřadě nebo knihovně.

7.2.7 Svoz odpadu

Svoz komunálního odpadu je v obcích DSO Vrchy zajišťován soukromými firmami Marius Pedersen a.s., ODPADY s.r.o. Solnice nebo ODEKO. Třídít odpad mohou obyvatelé v obcích do rozmístěných sběrných nádob, nejčastěji se jedná o nádoby na plasty, sklo, papír a kov. Svoz těchto sběrných nádob je financován z rozpočtů jednotlivých obcí.

8 Hospodářství

8.1 Struktura ekonomické základny

K 31. 12. 2020 bylo na území DSO Vrchy registrováno celkem 748 ekonomických subjektů. Obecně nejvíce těchto subjektů se soustředí na činnost – velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel. Druhou nejčastější činností je zemědělství, lesnictví, rybářství a nejméně subjektů je soustředěno v ostatních.

Tabulka 19 Hospodářská činnost podle převažující činnosti (k 31. 12. 2020)

Obec	Celkem podniků	Z toho				
		Zemědělství, lesnictví, rybářství	Průmysl celkem	Stavebnictví	Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba mot. Vozidel	Ostatní
Bolehošť	136	29	8	10	35	15
Byzhradec	52	13	4	9	11	3
Přepychy	146	17	27	15	45	4
Semechnice	92	5	18	12	19	14
Trnov	159	21	15	25	35	12
Voděradý	163	25	31	18	30	16

Zdroj: www.czso.cz

V tabulce č. 20 byly opět rozděleny hospodářské činnosti, tentokrát dle právní formy. Dle tohoto dělení je v DSO Vrchy nejvíce živnostníků a to 509, dále je zde 51 zemědělských podnikatelů a 29 obchodních společností. Zanedbatelný je v DSO počet akciových společností a nenachází se zde žádná družstevní organizace. V rámci kategorie „ostatní“ jde například o svobodné povolání, samostatně hospodařící rolníky či finanční podniky.

Tabulka 20 Hospodářské činnosti podle právní formy (k 31. 12. 2020)

Obec	Akciové společnosti	Obchodní společnosti	Družstevní organizace	Živnostníci	Zemědělství podnikatelé	Ostatní
Bolehošť	1	9	0	102	10	11
Byzhradec	0	0	0	39	7	6
Přepychy	0	0	0	39	7	6
Semechnice	1	4	0	76	3	8
Trnov	1	9	0	129	9	11
Voděrady	0	7	0	124	15	17

Zdroj: www.czso.cz

8.2 Trh práce

Podíl nezaměstnaných v České republice k 31. 12. 2020 činil 4 %, v Královéhradeckém kraji to bylo 3,1 %, a v okrese Rychnov nad Kněžnou 1,9 %. Rychnovský okres má dlouhodobě nejnižší podíl nezaměstnaných ze všech okresů královéhradeckého kraje. Nejvyšší počet nezaměstnaných měl okres Náchod (4 %).

Z pohledu celorepublikového i krajského na tom jsou obce DSO s podílem nezaměstnaných osob velmi dobře. Nejvyšší hodnota dílu mezi obcemi DSO náleží Trnovu s 2,4 %, naopak nejmenší podíl je v Přepychách a to 0,3 %.

Tabulka 21 Nezaměstnanost v obcích k 31. 12. 2020

Obec	Podíl nezaměstnaných osob (%)	Počet uchazečů o zaměstnání
		Dosažitelní ¹
Bolehošť	0,8	3
Byzhradec	0,7	1
Přepychy	0,3	1
Semechnice	1,8	5
Trnov	2,4	11
Voděrady	1,9	9

Zdroj: www.czso.cz

Pokud se zaměříme na vývoj počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání (tabulka č. 22 – Vývoj počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání) zjistíme, že se ve všech obcích DSO Vrchy tento počet obyvatel nezvedá. V části případů naopak klesá, nejhůře je na tom Trnov, který měl na svém území 11 obyvatel.

¹ Definice dosažitelných dle Českého statistického úřadu

Tabulka 22 Vývoj dosažitelných uchazečů o zaměstnání k 31. 12. 2020

Obec	Dosažitelní uchazeči o zaměstnání					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bolehošť	8	4	6	6	4	3
Byzhradec	3	4	1	0	1	1
Přepychy	8	2	7	4	5	1
Semechnice	4	2	6	3	7	5
Trnov	9	6	6	11	7	11
Voděrady	9	4	6	4	4	9

Zdroj: www.czso.cz

9 Zkušenosti obcí s čerpáním dotací

Schopnost čerpat dotace je jedním z hlavních předpokladů pro rozvoj obcí. Obce DSO Vrchy mají bohaté zkušenosti s čerpáním financí jak z krajských, státních, tak i evropských dotačních titulů.

Tabulka 23 Zkušenosti obcí s čerpáním dotací

Obec	POV	Dotace MMR	Dotace EU	MAS
Bolehošť	✓	✓	✓	✓
Byzhradec	✓	✓	x	x
Přepychy	✓	✓	✓	✓
Semechnice	✓	✓	✓	✓
Trnov	✓	✓	✓	✓
Voděrady	✓	x	✓	✓

Zdroj: Dotazník

10 Občanská vybavenost

10.1 Školství

V obci Byzhradec a Semechnice nejsou mateřské školy, absence těchto zařízení ve zmíněných obcích není závažnou překážkou pro obyvatele, neboť tyto školy jsou v jiných obcích, které jsou v nedalekých obcích. V ostatních obcích – Bolehošť, Přepychy, Trnov a Voděrady mateřská škola funguje.

Základní školy, ve kterých se nachází pouze první stupeň – tedy první až pátá třída, jsou v Bolehošti a Přepychách.

Ve Voděradech se potom nachází klasická základní škola s devíti třídami.

Základní umělecká škola se nenachází v žádné obci. Zájmové kroužky pro děti z mateřské nebo základní školy však v nabídce některých obcí jsou. Většinou tyto kroužky organizují spolky působící v obcích. Například TJ Sokol, Sbor dobrovolných hasičů a další. V Tabulce č. je podrobnější přehled školských zařízení v DSO Vrchy.

Tabulka 24 Školní zařízení v obcích DSO Vrchy

Obec	Mateřská škola	Základní škola		ZUŠ	Zájmové kroužky	
		1. stupeň (1.-5. tř.)	2. stupeň (6.-9. tř.)		MŠ	ZŠ
Bolehošť	✓	✓	✗	✗	✓	✓
Byzhradec	✗	✗	✗	✗	✗	✗
Přepychy	✓	✓	✗	✗	✓	✓
Semechnice	✗	✗	✗	✗	✗	✗
Trnov	✓	✗	✗	✗	✓	✓
Voděrady	✓	✓	✓	✗	✓	✓

Zdroj: MOS, Dotazník

10.2 Zdravotnictví a sociální péče

V žádné obci se nenachází lékařská ordinace. Tento fakt je dán především blízkostí a relativně snadnou dostupností větších měst, kde jsou lékařské služby zastoupeny.

V obci Přepychy je silná základna sociálních služeb. Nachází se zde Senior centrum Přepychy s.r.o., jehož hlavní činností je poskytování dlouhodobé péče o seniory. Celková kapacita budovy tohoto centra je 106 lůžek a žijí zde muži i ženy dohromady. Dále je zde Domov Dědina,

což je zařízení, které poskytuje pomoc a podporu dospělým osobám (v Přepychách jde o ženy) s mentálním a kombinovaným postižením, které nemohou žít samostatně. Pracovníci Domova Dědina se snaží své klienty vést k jejich psychické a fyzické soběstačnosti. Cílem domova je co největší začlenění klientů do společnosti. Domov Dědina v Přepychách poskytuje celoroční pobytové služby, tvoří ho dva domy, které jsou barevně rozlišeny na žlutý a zelený. V každém době jsou dvě domácnosti s jednolůžkovými a dvoulůžkovými pokoji s vlastním sociálním zařízením. Součástí domů jsou kuchyně, obývací pokoje s jídelnou, společenské místnosti, koupelny, zimní zahrady, pracovny, prádelny a zázemí pro personál.

10.3 Kultura, sport a spolková činnost

Možnost společenského, kulturního a sportovního vyžití občanů, přispívá velkou měrou k jejich spokojenosti a udržování dobrých sousedských vztahů.

Ve všech obcích DSO Vrchy se nachází knihovna. Obce, které disponují více správními obvody, zřizují také více knihoven. Ve všech obcích DSO Vrchy, kromě Bolehoště, se nachází sakrální stavba, absenci sakrální stavby v Bolehošti však nahrazuje malý lovecký zámeček.

Tabulka 25 Kulturní a sportovní zařízení + občanská vybavenost v obcích DSO Vrchy

Obec	Knihovna	Sakrální stavba	Sportoviště tělocvična	Hřiště	Pošta	Ostatní
Bolehošť	✓	✓	✓	✓	✓	✗
Byzhradec	✓	✓	✗	✓	✗	✗
Přepychy	✓	✓	✓	✓	✓	✗
Semechnice	✓	✓	✓	✓	✓	✗
Trnov	✓	✓	✗	✓	✓	✗
Voděrady	✓	✓	✓	✓	✓	✗

Zdroj: www.czso.cz

Ve všech obcích DSO Vrchy je veden bohatý společenský život. Na organizaci společenských, kulturních nebo sportovních akcí se většinou podílí obec, občanské spolky či aktivní obyvatelé. V tabulce č. 26 – Pravidelné společenské akce v obcích DSO Vrchy, je uveden podrobný výpis jednotlivých akcí v obcích, včetně pořadatelů a přibližného termínu jejich konání.

Tabulka 26 Pravidelné společenské akce v obcích DSO Vrchy

Obec	Akce	Pořadatel	Termín/doba konání
Bolehošť	Společenský ples obcí	Obec Bolehošť, Očelice, Ledce, Přepychy, Jilovice a Vysoký újezd	leden
	Hasičský ples	SDH Bolehošť	únor
	Maškarní karneval pro děti	SDH Bolehošť	únor
	Bolehošťské divadelní jaro	Obec	březen/duben
	Aranžování jara	SK Sokol Lipiny	březen
	Pálení čarodějnic	SDH Bolehošť SK Sokol Lipiny	duben
	Dětský den	SK Sokol Lipiny	květen/červen
	Putování za divadlem	Obec	-
	Nohejbalový turnaj o Pohár starosty obce	SDH Bolehošť	červen
	Gulášové slavnosti	Obec	srpen
	Mistrovství v jízdě spřežení	SK Sokol Lipiny	září
	Vítání občánků	Obec	říjen
	Adventní rozsvícení	Obec	listopad/prosinec
	Předvánoční setkání seniorů	Obec Bolehošť, Ledce, Očelice	prosinec
	Koledy na živo	Obec	prosinec
Silvestr	SK Sokol Lipiny	prosinec	
Byzhradec	Pálení čarodějnic	SDH, POKABY, Obec Byzhradec	30.4.
	Karneval pro děti	POKABY, Obec Byzhradec	únor/březen
	Pouťová zábava	SDH	červenec
	Loučení s létem	POKABY, Obec Byzhradec, SDH	srpen
	Posvícení – posezení	-	říjen
	Výstava	ČSZ	září/říjen
	Myslivecký den	MS Doubrava	září
	Návštěva sokolníků	MS Doubrava	říjen
	Silvestrovská procházka	SDH, POKABY, Obec Byzhradec	31.12.
	Vystoupení pro děti-kouzelník	POKABY, Obec Byzhradec	listopad
	Dětský den	POKABY, Obec Byzhradec	červen
	Mikulášská nadílka	POKABY, Obec Byzhradec	prosinec
Posezení pro seniory	POKABY, Obec Byzhradec	říjen	
Přepychy	Společenský ples	ČČK	leden

	Dětský karneval	ČČK	leden
	Masopust	OS ProPřepychy, SDH	únor
	Hasičský ples	SDH	únor
	Večer k MDŽ	ČČK	březen
	Karneval pro dospělé	SDH	březen
	Pálení čarodějnic	ZŠ, SDH	duben
	Setkávání seniorů	Obec Přepychy	duben
	Výšlap na Osičinu	Radek Tláškal	květen
	Květnové bohoslužby – Dřížna	Římskokatolická farnost	květen
	Noc Kostelů	Mgr. Jan Macháček	květen
	Rybářské závody	Myslivecké sdružení	květen
	Festival dech. hudeb	OS ProPřepychy. Obec Přepychy	červenec
	Letní hasičská noc	SDH	červenec
	Rybářské závody	Ing. Vostřez	červenec
	O Přepyšské kormidlo	OS ProPřepychy	srpen
	Loučení s prázdninami	ČČK	srpen
	Tematický ples	OS ProPřepychy	listopad
	Vítání občánků	Kulturní komise	říjen
	Rozsvícení vánočního stromu	Obec Přepychy	1.adventní neděle
	Zpívání u kostela	ZŠ, OS ProPřepychy	23. prosince
	Stanování u rybníka	Radek Tláškal	srpen
	Trhy	Sportovní klub Přepychy	celoročně
Semechnice	Obecní ples	OÚ	leden-únor
	Masopustní průvod	Sokol, hasiči	únor
	Dětský karneval	OÚ	únor-březen
	Pálení čarodějnic	Hasiči, OÚ	30. 4.
	Pochod kolem Semechnic	Sokol	květen
	Zahrádkářská výstava	OÚ	květen
	Dětský den	OÚ, Sokol, Hasiči	červen
	Noční nohejbalový turnaj	Sokol	červen
	Pouťové odpoledne	OÚ	květen-červen
	Turnaj v nohejbale	Sokol	září
	Hasičské závody	Hasiči	červen
	Rozloučení s létem	OÚ	Srpen
	Posvícení	Sokol, hasiči	září
	Drakiáda	Sokol, OÚ	říjen
	Václavovo kolečko	Sokol	září
	Rozsvícení vánočního stromu	OÚ	listopad
	Vánoční koncert	OÚ	prosinec
	Silvestrovský pochod	Sokol	31.12.

Trnov	Hasičský ples	Okrsek č. 11 - Trnov	leden
	Tříkrálová sbírka	OÚ Trnov	leden
	Obecní bál	Kulturní komise při OÚ Trnov	březen
	Výstavy v Galerii H	Galerie H	celoročně
	Dětský karneval	Kulturní komise při OÚ Trnov	únor
	Pálení čarodějnic	SDH Trnov, Houdkovice, Zádolí, Záhornice	30.4.
	Obecní výlet	Kulturní komise při OÚ Trnov	květen
	Soutěž hasičských sborů	SDH Trnov SDH Houdkovice	květen, červen
	Dětský den	SDH Zádolí	červen
	Sportovní den	SDH Trnov	červen
	Rozloučení s prázdninami	SDH + Houdkovice pro všechny	srpen
	Myslivecký den	MS Borky, z.s.	srpen
	Tradiční staročeské posvícení	SDH Záhornice	září
	Vítání nově narozených občánků v Trnově	Kulturní komise při OÚ Trnov	září
	Setkání seniorů	Kulturní komise při OÚ Trnov	listopad
	Drakiáda	SDH Trnov, Zádolí	říjen
	Dýňobraní	Ženy Záhornice	říjen
	Posvícení	Hostinec U Zárybnických v Trnově SDH Houdkovice	listopad
	Rozsvícení vánočního stromu	SDH Záhornice SDH Zádolí Kulturní komise při OÚ Trnov SDH Houdkovice	prosinec
	Mikulášská nadílka	SDH	prosinec
Vánoční turnaj žáků	KPST, z.s. Záhornice	prosinec	
Voděrady	Maškarní průvod	SDH	únor-duben
	Ples ZŠ	ZŠ a MŠ	leden-březen
	Turnaj v malé kopané	TJ Sokol	červen
	Ples hasičů	SDH Voděrady	leden-únor
	Dětský karneval	ZŠ a MŠ	leden-únor
	Poslední leč	MS Háj	listopad
	Drakiáda	SDH	říjen
	Loučení s prázdninami	SDH	srpen
	Pálení čarodějnic	SDH	duben
	Okrsková soutěž hasičů	SDH	květen
	Pivobraní	SDH	květen
	Posvícení	Obec, TJ Sokol	září
	Rybářské závody dětí	SDH	říjen
	Setkání důchodců	Obec	prosinec
	Novoroční vejšlap	SDH	leden

	Mikulášská nadílka	-	prosinec
	Rozsvícení vánočního stromu	Obec	prosinec
	Tříkrálová sbírka	Charita	leden
	Vítání občánků	Obec	celoročně

Zdroj: Dotazník

V tabulce č. 27 – Spolky a jejich činnosti v obcích DSO Vrchy jsou uvedeny jednotlivé občanské spolky, které se nachází na území obcí DSO Vrchy, zároveň jsou zde uvedeny akce, které tyto spolky pořádají a aktivity, které spolky organizují pro děti a mládež.

Ve všech obcích DSO Vrchy se nachází Sbor dobrovolných hasičů (SDH), který se ve většině obcí podílí na společenském životě. Především organizací plesů, programů pro děti nebo hasičských soutěží. V některých obcích je také zaveden pravidelný kroužek pro „malé hasiče“.

Dalším velmi oblíbeným spolkem v obcích je TJ SOKOL. Sokol většinou v obcích pořádá sportovní akce, které jsou jednorázové, ale i pravidelné. Mezi pravidelné patří například zimní bruslení v Semečnicích nebo cvičení žen v Bolehošti. Jednorázové akce jsou potom třeba turnaje v nohejbale, různé cyklistické výlety nebo pochody.

Mezi spolky, které se vyskytují ve více obcích patří například Český červený kříž (ČČK), myslivecká sdružení (MS) a sportovní kluby (SK).

Tabulka 27 Spolky a jejich činnosti v obcích DSO Vrchy

Obec	Spolek	Akce pro veřejnost	Práce s mládeží
Bolehošť	SDH Bolehošť	Nohejbalové turnaje, Závody v rybolovu, Mikulášská nadílka	✓
	TJ Sokol Bolehošť	Účast na Gulášových slavnostech	✗
	SK Sokol Lipiny	Aranžování jara, Aranžování Vánoc, Turnaje v plážovém volejbalu, Cvičení žen	✓
Byzhradec	POKABY	Loučení s létem Karneval Mikulášská nadílka Čarodějnice Posezení se seniory Dětský den	✓
	SDH	Čarodějnice Poutová zábava	✗

		Silvestrovská procházka	
	Obec Byzhradec	Loučení s létem karneval Mikulášská nadílka Čarodějnice Posezení senioři Silvestrovská procházka Dětský den	x
	MS Doubrava	Myslivecký den Návštěva sokolníků	x
	ČSZ	Výstava	x
Přepychy	ČČK	Ples, přednášky, dětský karneval, dětské odpoledne	✓
	SDH	Ples, karneval, masopust	✓
	OS Přepychy	Masopust, závod netradičních plavidel, festival dech. Hudeb, tematické plesy	x
	MS	Rybářské závody	x
	SK	Fotbal	✓
Semechnice	SDH	Masopustní průvod, dětský den, hasičské závody Podorlická liga, Posvícení	x
	Myslivecký spolek	Myslivecký den pro děti	x
	TJ Sokol	Turnaje v nohejbale, Pochod kolem Semechnic, Silvestrovský pochod, cyklovýlet, Posvícení, dětský den, Masopustní průvod	x
	Klub seniorů	Pravidelné sezení, autobusové zájezdy	x
Trnov	SDH Houdkovice	Hasičská soutěž Výstavy	✓
	SDH Trnov	Hasičská soutěž	x
	MS Borky, z.s.	Myslivecký den	x
	KPST, z.s.	Turnaj	x
Voděrady	SDH	Ples, soutěže, pivobraní, vejšlap	✓
	TJ Sokol	Posvícení, turnaj v malé kopané	x
	Myslivecké sdružení „Háj“	Poslední leč	x
	SK Vršovan, oddíl stolního tenisu	Závody	✓

Zdroj: Dotazník

10.4. Bytová výstavba, bytový fond, bydlení

Podrobnější přehled je uveden v Tabulce č. 28 – Obecní byty v DSO Vrchy

Tabulka 28 Obecní byty v DSO Vrchy

Obec	Počet	Technický stav	Zájem o byty	Typ zájemců
Bolehošť	1	dobrý	občasný	mladí lidé
Byzhradec	✘	✘	✘	✘
Přepychy	22	dobrý	ano	důchodci, mladí lidé
Semechnice	9	uspokojivý	občasný	různý
Trnov	✘	✘	✘	✘
Voděrady	2	dobrý	ano	mladé rodiny

Zdroj: Dotazník

Ve všech obcích došlo v roce 2020 k dokončení alespoň jednoho bytu. Ve všech případech se jedná o byty v rodinných domech. Nejvíce bytů bylo dokončeno v obci Trnov a Voděrady. V ostatních obcích bylo dokončeno vždy po jednom bytě.

Tabulka 29 Počet dokončených bytů v obcích

Obec	Počet dokončených bytů celkem	Z toho	
		Byty v rodinných domech	Byty v bytových domech
Bolehošť	1	1	✘
Byzhradec	1	1	✘
Přepychy	1	1	✘
Semechnice	1	1	✘
Trnov	2	2	✘
Voděrady	2	2	✘

Zdroj: www.czso.cz

11 Cestovní ruch

Vzhledem k blízkosti DSO Vrchy, Orlických hor a několika významných kulturních památek Královéhradeckého kraje, mají obce DSO Vrchy relativně vysoký potenciál cestovního ruchu.

11.1 Kulturní, přírodní a technické atraktivity

Na území DSO Vrchy se nachází velké množství atraktivit různého druhu, které mohou zvýšit cestovní ruch v obcích spolku. Patří sem především historické budovy a stavby sakrálního charakteru. Většinou jsou tyto památky v soukromém vlastnictví a obce proto nemohou často s jejich horším stavem nic dělat. V tabulce č. 30

Tabulka 30 Kulturní, technické a přírodní zajímavosti a památky

Obec	Památky	Technický stav	Přístupnost
Bolehošť	Lovecký zámeček	špatný	ANO
	Evangelická škola	dobry	NE
	Zvonička	dobry	ANO po domluvě
	Historická budova ZŠ a MŠ	dobry	Ano po domluvě
	Pomník obětem světové války	dobry	ANO
	Křesťanský kříž v B. Lhotě	dobry	ANO
	Křesťanský kříž v Bolehošti	dobry	ANO
Byzhradec	Kaple svatého Cyrila a Metoděje	dobry	NE
	Křížky	dobry	ANO
Přepychy	Kostel Sv. Prokopa	dobry	ANO
	Kaplička Panny Marie	výborný	ANO po domluvě
	Údolí Dřížná	dobry	ANO
	Pomník obětem 1. světové války	dostatečný	ANO
	Socha Kalvárie	dobry	ANO
	Socha „Cyril a Metoděj“	dobry	ANO
	Socha „kříž“ na kopci	dobry	ANO
	Socha „kříž“ pod Horkou	dobry	ANO
	Socha „kříž“ u hřbitova	dobry	ANO
	Socha „kříž“ u Kárníkových čp. 130	dobry	ANO
	Socha sv. Jana	dobry	ANO
Semechnice	Lokalita „Ve Skalách“ Laudon a Fridrich II.	výborný	ANO
	Kaple Panny Marie	špatný	po domluvě

	Budova OÚ	dobrý	v úředních hodinách
	Vyznačené okruhy KČT	-	ANO
	Broumarské slatiny	-	ANO
Trnov	Kaple Panny Marie Trnov	dobrý	uzamčena
	Kaple Navštívení Panny Marie Houdkovic	dobrý	uzamčena
	Kaple Nanebevzetí Panny Marie Záhornice	dobrý	uzamčena
	Křížek 9x	dobrý	ANO
	Smírčí kříž	dobrý	ANO
	Evangelický kostel	špatný	uzamčen
		5x Kaplička	dobrý
Voděradý	Kostel Sv. Petra a Pavla	dobrý	v době mší
	6x Křížek	dobrý	ANO
	Sýpka (zapsaná kulturní památka)	uspokojivý	NE
	Smírčí křížek	dobrý	ANO
	Pomník padlých	dobrý	ANO
	Rozhledna Osičina	dobrý	ANO

Zdroj: Dotazník

11.2 Turistická infrastruktura a služby pro cestovní ruch

Aby byla návštěvníkům turistických míst příjemněna jejich návštěva, je vhodné vybudovat potřebnou infrastrukturu cestovního ruchu. V obcích DSO Vrchy je dobře rozvinutá dopravní infrastruktura cestovního ruchu. Všemi obcemi prochází turistické a cyklistické stezky a jsou zde umístěny informační tabule a systémy. Ve většině obcí je také možnost parkování na veřejném obecním parkovišti, nachází se zde různá sportoviště a odpočinkové plochy. Co naopak obce postrádají, tak je to možnost veřejného koupání, naučné stezky nebo běžecké a lyžařské tratě.

Tabulka 31 Doprovozná infrastruktura cestovního ruchu

Zdroj: Dotazník

Obec	Značené turistické a cyklistické stezky	Naučné stezky	Sjezdové a běžecké lyžařské tratě	Sportoviště	Koupaliště	Odpočinkové plochy	Parkoviště	Info. tabule, systémy
Bolehošť	✓	✗	✗	✓	✗	✓	✗	✓
Byzhradec	✓	✗	✗	✗	✗	✓	✗	✓
Přepychy	✓	✗	✗	✓	✗	✓	✓	✓
Semechnice	✓	✓	✗	✓	✗	✓	✓	✓
Trnov	✓	✗	✗	✓	✗	✗	✗	✓
Voděradý	✓	✗	✗	✓	✗	✗	✓	✓

Tabulka 32 Služby cestovního ruchu

Obec	Penzion/hotel	Ubytovna	Soukromé pokoje	Kemp/tábor	Restaurace /hostinec	Občerstvení
Bolehošť	✗	✗	✗	✗	✓	✓
Byzhradec	✗	✗	✗	✗	✗	✗
Přepychy	✗	✗	✗	✗	✓	✓
Semechnice	✗	✗	✓	✗	✓	✓
Trnov	✓	✓	✓	✗	✓	✓
Voděradý	✗	✓	✓	✗	✓ *	✗
Obec	Prodejna potravin	Turistické informační centrum		Veřejný internet		Sportovní potřeby
Bolehošť	✓	✗		✓		✓
Byzhradec	✓ **	✗		✗		✗
Přepychy	✓	✗		✓		✓
Semechnice	✗	✗		✓		✗
Trnov	✓	✗		✗		✓
Voděradý	✓	✗		✓		✗

Zdroj: Dotazník

*sezónně

** pojízdná Zdroj:

12 Životní prostředí

12.1 Krajina

Krajinu lze obecně rozdělit na několik druhů. Ze struktury pozemků můžeme vidět, jak jsou využívány jednotlivé druhy půd a v jakém množství, což nám může prozradit, zda v obci převládá spíše lesnictví nad zemědělstvím apod.

V DSO Vrchy tvoří u všech obcí nejvyšší podíl celkové vlastněné nebo využívané půdy zemědělská, nejvíce pak orná půda.

Tabulka 32 Struktura pozemků na území obcí DSO Vrchy k 31. 12. 2020

Obec	Celková výměra (ha)	Využitá půda, která je ve vlastnictví/nájmu obce						
		Zemědělská			Zemědělská celkem	Lesní půda	Vodní plochy	Zastavěné plochy
		Orná	Zahrady, sady	TTP				
Bolehošť	1 070,7	461,6	24,4	158	644	332,8	16,32	20,07
Byzhradec	532,2	357,4	10,3	45,2	412,9	81,8	3,4	9
Přepychy	936,7	610,9	21	41,5	675	202	1,4	16,8
Semechnice	776,4	442,4	14,9	120,1	577,7	74,4	67,8	16,5
Trnov	1 479,3	997,5	32,23	115,24	1 145,6	209,4	25	29,1
Voděrady	1 506,3	878,1	59,6	133,5	1 084,1	339,2	1,7	25,1

Zdroj: www.czso.cz

12.2 Chráněná území a památné stromy

Na území DSO Vrchy se nachází pouze jedna přírodní památka. Touto památkou jsou Broumarské slatiny, které leží v katastru obce Semechnice a jejich výměra je 1,69 ha. K vyhlášení tohoto chráněného území došlo 01. 01. 1984. Předmětem ochrany je mokřadní louka s řadou ohrožených druhů rostlin.

Tabulka 33 Maloplošná zvláště chráněná území

Obec	Název	Typ	Výměra (ha)
Bolehošť	x	x	x
Byzhradec	x	x	x
Přepychy	x	x	x
Semechnice	Broumarské slatiny	Přírodní	10,2
Trnov	x	x	x
Voděrady	x	x	x

Zdroj: Dotazník

Tabulka 34 Památné stromy

Obec	Název	Typ
Bolehošť	x	x
Byzhradec	x	x
Přepychy	Farská lípa	Lípa velkolistá
Semechnice	Jasan na hřišti	Jasan ztepilý
Trnov	x	x
Voděrady	x	x

Zdroj: Dotazník

12.3 Ochrana ovzduší

V období topné sezóny byly zaznamenány problémy se znečištěním ovzduší hlavně v obcích, které nebyly doposud plynofikovány. Se znečištěním ovzduší jiného typu, nejsou v DSO Vrchy problémy.

12.4 Povrchové vody

V některých obcích DSO Vrchy byly v minulosti s povodněmi. Obce si proto nechaly vypracovat povodňové plány, v některých obcích byly vystavěny protipovodňové hráze a v obci Trnov byl vybudován poldr.

13 SWOT analýza

SWOT analýza je jednoduchým, ale účelným analytickým nástrojem. Na základě SWOT analýzy lze definovat silné (strengths) stránky, slabé (weaknesses) stránky, příležitosti (opportunities) a hrozby (threats) analyzovaného subjektu. V tomto případě obcí a DSO Vrchy.

13.1 Bolehošť

Silné stránky (S)	Slabé stránky (W)
<ul style="list-style-type: none"> - Dobrá občanská vybavenost - Obec je plynofikována - Do obce je zaveden vodovod - Variabilita v informování občanů - Vysoký podíl objektů napojených na obecní vodovod - Zkušenosti s čerpáním dotací - Středisko pro volný čas dětí a mládeže - Velký počet společenských akcí - Aktivita občanských spolků a obce 	<ul style="list-style-type: none"> - Horší dostupnost okresního města - Špatný stav místních komunikací - Nutnost investice do technologie obecního vodovodu - Špatný stav kanalizace
Příležitosti (O)	Hrozby (T)
<ul style="list-style-type: none"> - Dobrá dostupnost krajského města - Dobrá poloha obce, blízkost městských center - Členství v mikroregionu Podorlicko - Železniční zastávka v obci - Vysoký počet živnostníků v obci - Zajímavé atraktivity cestovního ruchu v okolí obce - Frekventované cyklostezky vedoucí obcí - Členství v MAS - Zaznamenaný přírůstek obyvatel 	<ul style="list-style-type: none"> - Vysoký index stáří – výrazné stárnutí populace v obci - Úbytek obyvatelstva (nízký index změny počtu obyvatel) - Vysoká nezaměstnanost

13.2 Byzhradec

Silné stránky (S)	Slabé stránky (W)
<ul style="list-style-type: none"> - Obec fungující jako celek - Obecní vodovod v dobrém stavu a vysoký počet napojených objektů - Kanalizace v obci a vysoký počet napojených objektů - Zkušenosti s čerpáním národních a krajských dotací 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatečné strategické plánování – absence důležitých strategických dokumentů - Špatný stav místních komunikací – částečně nezpevněné - Horší dostupnost hromadnou dopravou - Absence volnočasových aktivit pro děti a mládež - Absence vzdělávacích zařízení v obci - Nízký počet atraktivit cestovního ruchu - Slabá základna služeb cestovního ruchu - Absence restaurace, hostince, nebo občerstvení - Nízký počet společenských akcí, nepříliš vysoká aktivita občanských spolků - Žádné obecní byty
Příležitosti (O)	Hrozby (T)

<ul style="list-style-type: none"> - Blízkost průmyslové zóny Lipovka – Solnice – Kvasiny jako největšího zaměstnavatele v oblasti - Blízkost a dobrá dostupnost městských center 	<ul style="list-style-type: none"> - Absence vlastního zdroje vody - Odchod mladých rodin do měst důsledkem slabé základny občanských služeb a společenského života
---	---

13.3 Přepychy

Silné stránky (S)	Slabé stránky (W)
<ul style="list-style-type: none"> - Bohaté zkušenosti s čerpáním krajských, národních i evropských dotací - Aktivní vedení obce - Zařízení sociální péče v obci - Zrekonstruovaná dopravní infrastruktura v obci - Vysoký počet obecních bytů 	<ul style="list-style-type: none"> - Absence zařízení pro sportování a tělesnou výchovu
Příležitosti (O)	Hrozby (T)
<ul style="list-style-type: none"> - Členství v MAS a DSO - Blízkost závodu Škoda Auto a.s., Kvasiny - Nízká nezaměstnanost v obci - Poměrně velká nabídka dotačních programů 	<ul style="list-style-type: none"> - Vysoký průměrný věk - Nárůst počtu obyvatel v postproduktivním věku

13.4 Semechnice

Silné stránky (S)	Slabé stránky (W)
<ul style="list-style-type: none"> - Blízkost měst větších městských center - Příznivá hodnota průměrného věku a indexu stáří - Aktivita ve strategickém plánování - Výborný stav obecního vodovodu - Velké množství hospodářských subjektů zaměřených na opravu a údržbu vozidel - Přítomnost velkého zaměstnavatele v obci - Nízký podíl nezaměstnaných a uchazečů o zaměstnání v evidenci nad 12 měsíců - Zkušenost s čerpáním dotací - Vedení mládeže a dětí k sportu – silná základna TJ Sokol a SDH - Velké množství společenských akcí, vysoké zapojení spolků, návrat k tradicím, - vytváření nových tradic 	<ul style="list-style-type: none"> - Horší dostupnost krajského města - Vyšší hustota zalidnění - Špatný stav obecních komunikací - Nepřítomnost železnice v obci - Nízký počet napojených objektů na obecní vodovod - Nepřítomnost školy a školky - Absence kulturního sálu - Absence naučných stezek a odpočinkových ploch v obci - Špatné zázemí služeb cestovního ruchu - Špatný stav některých veřejných, obecních, nebo jinak důležitých staveb (kaplička, hřbitov)
Příležitosti (O)	Hrozby (T)
<ul style="list-style-type: none"> - Blízkost silnice 1. třídy č. 14 - Růst počtu obyvatel - Velké množství živnostníků - Přítomnost víceúčelového sportovního areálu (možné letní i zimní využití) - 4 aktivní občanské spolky - Velký zájem mladých rodin o obecní byty - Blízkost velkého množství turistických 	<ul style="list-style-type: none"> - Neodkanalizování velké části obce - Znečištění ovzduší z důvodu vytápění tuhými palivy v domácnostech – obec není plynofikována - Nevyhovující stav poloviny DČOV a septiků u objektů v obci - Špatný stav kanalizace a velmi málo objektů na ní napojených – nutnost investice

<ul style="list-style-type: none"> - atraktivit - Značené turistické a cyklistické stezky v obci - Maloplošné zvláště chráněné území v obci - Členství v MAS Pohoda 	<ul style="list-style-type: none"> - Energetická náročnost, nebo špatný technický stav některých obecních budov - Nízký počet dokončených bytů v obci
---	---

13.5 Trnov

Silné stránky (S)	Slabé stránky (W)
<ul style="list-style-type: none"> - občanská vybavenost - provedená plynofikace, vodovod - dobrá dostupnost – poloha obce - vybudování protipovodňových poldrů - zkušenosti s čerpáním dotací - vyšší počet ekonomických subjektů - informování občanů - velké množství společenských akcí, aktivita spolků - činnost SDH ve všech obcích - víceúčelové hřiště - opraveny budovy ve vlastnictví obce - MŠ v obci - 	<ul style="list-style-type: none"> - špatný stav místních komunikací a chodníků - absence chodníků v nové zástavbě - zastaralé veřejné osvětlení a místní rozhlas - herní prvky dětských hřišť - špatný stav kanalizace - špatný stav autobusových zastávek - absence multifunkčního objektu v Houdkovicích - špatný stav památek - špatný stav protipovodňové nádrže v Houdkovicích
Příležitosti (O)	Hrozby (T)
<ul style="list-style-type: none"> - blízkost velkého množství turistických atraktivit - blízkost zaměstnavatele: ŠKODA AUTO, a.s. v Kvasinách - zaměstnavatel: ZEAS Podorlicko, a.s. v Trnově - členství MAS Pohoda venkova - Velký podíl obyvatel v předproduktivním a produktivním věku 	<ul style="list-style-type: none"> - chybějící pozemky ve vlastnictví obce - absence železniční dopravy -

13.6 Voděřady

Silné stránky (S)	Slabé stránky (W)
<ul style="list-style-type: none"> - Vlastní zdroj vody a obecní vodovod - Kanalizace v obci s vysokým procentem napojení domácností - Zkušenosti s čerpáním krajských a evropských dotací - Rozvinutá občanská vybavenost, kulturní a volnočasové vyžití občanů - Rozvinutá spolková činnost - Pravidelná aktualizace územního plánu - Zpracován strategický dokument Místní plán obnovy venkova - Obec je plynofikována - Moderní sportovní infrastruktura 	<ul style="list-style-type: none"> - Špatný stav místních komunikací - Nevyužívání národních dotačních zdrojů - Málo rozvinutá infrastruktura pro cestovní ruch - Malý počet obecních bytů
Příležitosti (O)	Hrozby (T)

<ul style="list-style-type: none"> - Dobrá dostupnost autobusovou dopravou - Nárůst počtu obyvatel - Relativně nízký průměrný věk obyvatel - Velká rozloha území obce, nízká hustota zalidnění => umožňuje další rozvoj obce - Poměrně vysoký podíl podnikatelských subjektů - Nízká nezaměstnanost - Potenciál pro cestovní ruch díky poloze nedaleko Orlických hor a měst s významnými kulturními památkami - Blízkost závodu Škoda auto a.s. v Kvasinách 	<ul style="list-style-type: none"> - Nízká obsazenost místní ZŠ - Větší vzdálenost od krajského města - Horší dostupnost větších měst - Absence železniční dopravy - Odliv mladých rodin s dětmi
--	---

13.7 DSO Vrchy

Silné stránky (S)	Slabé stránky (W)
<ul style="list-style-type: none"> - Výhodná poloha v podhůří Orlických hor - Blízkost velkých zaměstnavatelů (Škoda auto a.s. Kvasiny, FAB s.r.o. Rychnov nad Kněžnou) - Dobrá hodnota průměrného věku - Využívání moderních technologií při komunikaci s občany - Vysoký počet autobusových spojů, dobrý stav zastávek - Centrum sociálních služeb v Přepychách - Snaha obcí o čerpání financí z různých dotačních titulů - Relativně čisté životní prostředí - Členství obcí v místních akčních skupinách (MAS) - Aktivita občanských spolků v obcích 	<ul style="list-style-type: none"> - Větší vzdálenost krajského města a dálnice D11 - Přítomnost železnice pouze v jedné obci svazku - Špatný stav obecních i ostatních přístupových komunikací - Chybějící technická infrastruktura v některých obcích - Horší zázemí služeb ČR
Příležitosti (O)	Hrozby (T)
<ul style="list-style-type: none"> - Blízkost Polských hranic (možnost přeshraniční spolupráce) - Zdravé životní prostředí a příjemná lokalita podhůří Orlických hor - Využití potenciálu cestovního ruchu (přírodní, kulturní, historické památky) - Zlepšení zázemí služeb ČR a investice do infrastruktury a doprovodné infrastruktury ČR - Velcí zaměstnavatelé v okolí - Zájem o obecní byty v jednotlivých obcích - Zvyšující se zájem o mateřské školy v obcích - Využití dotačních titulů 	<ul style="list-style-type: none"> - Odliv mladých lidí z obcí, stárnutí populace - Odchod kvalifikované pracovní síly - Nutnost dětí dojíždět do škol (kromě Voděrad) - Obce, v nichž doposud nebyla provedena plynofikace (hrozí zhoršení ovzduší) - Energetická náročnost, nebo špatný stav některých obecních budov - Snižující se zájem o obecní školy - Nižší bezpečnost obyvatel z důvodu absence chodníků u některých frekventovaných cest - Přesun služeb do větších měst – likvidace drobných živnostníků

B. STRATEGICKÁ ČÁST

14 Přehled prioritních os, specifických cílů a opatření

Na základě analytické části, jejíž vypracování předcházelo části strategické, a na plánovaných záměrech jednotlivých obcí, bylo stanoveno sedm následujících prioritních os. Prioritní osy jsou platné jak pro jednotlivé obce DSO Vrchy, tak pro svazek obcí jako celek. V rámci jednotlivých prioritních os byly stanoveny i specifické cíle a opatření, díky nimž bude možné stanovené prioritní osy naplňovat.

U jednotlivých opatření byla také stanovena jejich důležitost dle počtu hvězdiček (* nízká, ** střední, *** vysoká). Tato důležitost byla určena na základě dotazníků, které vyplnili starostové obcí. V dotaznících přiřadili body (1-3) k opatřením tak, jak jsou důležitá pro jejich obec, následně byly tyto body u každého opatření sečteny, dále byla vytvořena hodnotící škála o stejné velikosti intervalu.

Na základě analýzy byly stanoveny následující prioritní osy:

PO 1 - Zkvalitnění a další rozvoj technické infrastruktury

- 1.1 Zkvalitnění a další rozvoj technické infrastruktury
- 1.2 Zavedení technické infrastruktury do míst budoucí výstavby
- 1.3 Péče o stávající technickou i dopravní infrastrukturu
- 1.4 Důkladné plánování v oblasti infrastruktury
- 1.5 Rozvoj dopravní infrastruktury

PO 2 - Občanská vybavenost a společenský život v obcích

- 2.1 Bezpečnost občanů
- 2.2 Péče o celkový obraz obce
- 2.3 Podpora místní občanské vybavenosti
- 2.4 Kvalitní služby veřejné služby
- 2.5 Podpora místních občanských spolků a společenského života v obcích
- 2.6 Udržení funkčnosti místních MŠ a ŽŠ

PO 3 - Zaměstnanost

- 3.1 Zvýšení intenzity spojů do okolních velkých měst - snadnější dojíždění za prací
- 3.2 Zapojení dlouhodobě nezaměstnaných do údržby obcí

PO 4 - Životní prostředí a péče o něj

- 4.1 Obnova, doplnění a péče o obecní veřejnou zeleň
- 4.2 Zvášení energetických úspor na obecních budovách
- 4.3 Podpora a motivace občanů k třídění odpadů
- 4.4 Vytvoření biokoridorů na potřebných místech
- 4.5 Zavedení alternativních zdrojů energie do obecních budov (tepelná čerpadla, fotovoltaické elektrárny a pod.)

PO 5 - Strategické plánování, tvorba územně analytických podkladů, plánování a předcházení rizik

- 5.1 Předcházení krizovým situacím, zamezení rizik
- 5.2 Plánování v obcích

PO 6 - Cestovní ruch a turistika

- 6.1 Budování nových atraktivit cestovního ruchu
- 6.2 Podpora infrastruktury a služeb cestovního ruchu
- 6.3 Obnova a údržba kulturních, sakrálních, technických a přírodních památek

PO 7 - Prohlubování spolupráce

- 7.1 Podpora kulturních a společenských aktivit spolku, výměna informací

14.1 PO 1 – Infrastruktura (technická, dopravní)

Specifické cíle:

1.1 Zkvalitnění a další rozvoj technické infrastruktury

Opatření:

- 1.1.1 Budování čistíren odpadních vod v obcích **
- 1.1.2 Doplnění, rekonstrukce a opravy vodovodu a kanalizace **
- 1.1.3 Plynofikace dosud neplynofikovaných obcí, místních částí obcí nebo objektů v obcích*
- 1.1.4 Napojení všech objektů v obci na síť technické infrastruktury **
- 1.1.5 Modernizace technické infrastruktury a dalších staveb s ní spojených **

1.2 Zavedení technické infrastruktury do míst budoucí výstavby

Opatření:

- 1.2.1 Zasiťování stavebních parcel ***

1.2 Zavedení technické infrastruktury do míst budoucí výstavby

Opatření:

- 1.2.1 Zasiťování stavebních parcel ***

1.3 Péče o stávající technickou i dopravní infrastrukturu

Opatření:

- 1.3.1 Provádění oprav technické i dopravní infrastruktury ***
- 1.3.2 Sledování stavu stávající infrastruktury **

1.4 Důkladné plánování v oblasti infrastruktury

Opatření:

- 1.4.1 Vytvoření plánů na plynofikaci obcí *
- 1.4.2 Vytvoření plánů na odkanalizování obcí **
- 1.4.3 Vytvoření pasport místních komunikací ***

1.5 Rozvoj dopravní infrastruktury

Opatření:

- 1.5.1 Modernizace dopravní infrastruktury **
- 1.5.2 Oprava místních komunikací v obcích **
- 1.5.3 Vybudování asfaltových cest namísto prašných **
- 1.5.4 Napojení budoucích stavebních parcel na dopravní infrastrukturu ***

14.2 PO 2 – Občanská vybavenost a společenský život v obcích

Specifické cíle:

2.1 Bezpečnost občanů

Opatření:

- 2.1.1 Podpora místních SDH (modernizace techniky, zajištění kvalitního zázemí) ***
- 2.1.2 Budování protipovodňových opatření v obcích, opravy a údržba protipovodňových prvků (poldry, návesní vodní nádrže atd...) **
- 2.1.3 Zvýšení bezpečnosti chodců a cyklistů v obcích (vybudování prvků – retardéry, reflexní zařízení, výstavba nových chodníků a cyklostezek, vybudování a rekonstrukce veřejného osvětlení, vybudování opěrných zdí v rizikových úsecích) ***

2.2 Péče o celkový obraz obce

Opatření:

- 2.2.1 Rekonstrukce a oprava autobusových zastávek **
- 2.2.2 Oprava hřbitovních zdí, revitalizace a rekonstrukce staveb na hřbitově *
- 2.2.3 Oprava a rekonstrukce památek ve vlastnictví obce **
- 2.2.4 Údržba návsi **

2.3 Podpora místní občanské vybavenosti

Opatření:

- 2.3.1 Opravy, nebo modernizace místního obecního rozhlasu **
- 2.3.2 Zavedení veřejného internetu v obcích, kde není *
- 2.3.3 Snaha o zachování základní občanské vybavenosti – obchody s potravinami, hostince, smíšené zboží apod... **
- 2.3.4 Vybudování, modernizace obecních síní *
- 2.3.5 Zachování poštovních úřadů v obcích **
- 2.3.6 Podpora a modernizace obecních knihoven **
- 2.3.7 Budování víceúčelových sportovišť, nebo hřišť pro volnočasové využití občanů ***

2.4 Kvalitní služby veřejné správy

Opatření:

2.4.1 Modernizace prostor (vybavení) obecních úřadů ***

2.5 Podpora místních občanských spolků a společenského života v obcích

Opatření:

2.5.1 Finanční podpora místních občanských spolků ***

2.5.2 Propagace a informace o dění v místním zpravodaji, nebo obecním rozhlasu ***

2.6 Udržení funkčnosti místních MŠ a ZŠ

Opatření:

2.6.1 Prodloužená pracovní doba v případě potřeby dojíždění rodičů do zaměstnání *

2.6.2 Poskytnutí kvalitnější péče o děti než v „MŠ“ **

2.6.3 Poskytnutí kvalitnějšího vzdělání **

2.6.4 Využití speciálních učebních pomůcek **

2.6.5 Zvýšení celkové atraktivity škol (příjemné prostředí, dostatek prostor, kvalitní zázemí pro personál) **

2.6.6 Zvýšení kapacity MŠ ***

2.6.7 Zvýšení zájmů o MŠ a ZŠ v obcích (případná hodnota těchto zařízení – zájmové kroužky pro děti, směřování škol určitým směrem, vzdělávací projekty – ekologie, jazyky) ***

14.3 PO 3 – Zaměstnanost

Specifické cíle:

3.1 Zapojení dlouhodobě nezaměstnaných do údržby obce

Opatření:

3.1.1 Vytvoření možných pracovních míst pro nové obecní zaměstnance z řad dlouhodobě nezaměstnaných občanů *

3.2 Zvýšení intenzity spojů do okolních velkých měst – snadnější dojíždění za prací

14.4 PO 4 – Životní prostředí a péče o něj

Specifické cíle:

4.1 Obnova, doplnění a péče o obecní veřejnou zeleň

Opatření:

- 4.1.1 Výsadba nové obecní veřejné zeleně **
- 4.1.2 Péče o obecní veřejnou zeleň **
- 4.1.3 Doplnění obecní veřejné zeleně **
- 4.1.4 Nákup nové techniky, zařízení (sekačky, křovinořezy, plotostříhy, pilky, kolečka apod...) které jsou potřeba pro důkladnou péči o zeleň **
- 4.1.5 Obnova krajiny (výsadba ovocných alejí na jejich povodní místa) **

4.2 Zvýšení energetických úspor na obecních budovách

Opatření:

- 4.2.1 Rekonstrukce, zateplení, výměna oken a tepelných zdrojů na budovách OÚ **

4.3 Podpora a motivace občanů k třídění odpadů

Opatření:

- 4.3.1 Údržba a vznik nových sběrných míst **
- 4.3.2 Údržba a vznik nových třídících míst **
- 4.3.3 Propagace třídění odpadů ***

4.4 Vytvoření biokoridorů na potřebných místech

Opatření:

4.4.1 Péče o stávající biokoridory **

4.4.2 Obnova zaniklých, nebo zlikvidovaných biokoridorů **

4.4.3 Budování nových biokoridorů na potřebných místech **

14.5 PO 5 – Strategické plánování, tvorba územně analytických podkladů, plánování a předcházení rizik

Specifické cíle:

5.1 Plánování v obcích

Opatření:

5.1.1 Tvorba projektové dokumentace k plánovaným projektům **

5.1.2 Tvorba a obnova územních plánů obcí **

5.1.3 Strategické plánování zaměřující se na jednotlivé oblasti *

5.2 Předcházení krizovým situacím, zamezení rizik

Opatření:

5.2.1 Další studie a plány, které zvyšují bezpečnost občanů **

5.2.2 Vypracování povodňových plánů v obcích, studie návrhů protipovodňových opatření a studie odtokových poměrů v obcích **

14.6 PO 6 – Cestovní ruch a turistika

Specifické cíle:

6.1 Budování nových atraktivit cestovního ruchu

6.2 Podpora infrastruktury a služeb cestovního ruchu

Opatření:

6.2.1 Budování cyklostezek, naučných stezek a umístování informačních tabulí v obcích **

6.2.3 Budování a udržování doprovodné infrastruktury cestovního ruchu (odpočívadla, altány apod...) **

6.3 Obnova a údržba kulturních, sakrálních, technických a přírodních památek v obcích

14.7 PO 7 – Prohlubování spolupráce

Specifické cíle:

7.1 Plánování v obcích

Opatření:

7.1.1 Společné výlety **

7.1.2 Společné setkání, kulturní akce ***

7.1.3 Organizace schůzí zástupců obcí ***

15 Závěr

Tento strategický dokument částečně vychází z krajského strategického dokumentu „Strategie rozvoje Královehradeckého kraje 2021-2027“.

Strategie byla založena především na respektování principů dlouhodobě udržitelného rozvoje tak, aby byl zajištěn stabilní ekonomický růst, šetrné využívání přírodních zdrojů, respektování sociálních potřeb obyvatelstva a ochrana životního prostředí.

Tento strategický plán definuje společné zájmy obcí a jejich obyvatel, dále řeší bydlení v obci, udává doporučení k investicím veřejných financí a řeší otázku životního prostředí.

Tato strategie není uzavřeným dokumentem, lze ji průběžně aktualizovat dle potřeb nebo v důsledku získaných financí.

Strategický rozvojový dokument pro území Dobrovolného svazku obcí Vrchy byl vytvořen díky aktivní spolupráci starostů jednotlivých členských obcí.

Použité zdroje

Elektronické:

- Český statistický úřad, dostupné z: www.czso.cz
- Regionální informační servis, dostupné z: www.risy.cz
- Internetové stránky obcí dostupné z: www.trnov.cz, www.obecbolehost.cz, www.byzhradec.dobruska.cz, www.prepychy.cz, www.semechnice.cz, www.trnov.cz, www.obec-voderady.cz
- Ovocnářská unie, dostupné z: www.ovocnarska-unie.cz/sispo/?str=klima-mapa

Listinné:

- Zpravodaje obcí
- Strategie rozvoje Královehradeckého kraje 2021-2027
- Strategie regionálního rozvoje 2021-2027
- Územní plány obcí
- Strategický rozvojový dokument pro území Dobrovolného svazku obcí Vrchy pro období 2016-2021

Ostatní:

- Dotazníky vyplněny starosty jednotlivých členských obcí

Seznam tabulek

Tab. 1 – Členové Dobrovolného svazku obcí Vrchy

Tab. 2 – Kontakty na členy DSO Vrchy

Tab. 3 – Poloha, rozloha, počet starostů a místních částí

Tab. 4 – Příslušnost obcí DSO Vrchy do POÚ, ORP, kraje a regiony soudržnosti

Tab. 5 – Vývoj počtu obyvatel obcí DSO Vrchy v posledních letech

Tab. 6 – Index změny počtu obyvatel 2011-2020

Tab. 7 – Přírůstek obyvatel v DSO Vrchy v roce 2020

Tab. 8 – Věková struktura obyvatel DSO vrchy k 31.12.2020

Tab. 9 – Hustota zalidnění DSO Vrchy

Tab. 10 – Velikostní struktura obcí DSO Vrchy

Tab. 11 – Přehled základních strategických dokumentů

Tab. 12 – Přehled dalších strategických dokumentů, PD a záměrů

Tab. 13 – Prezence obcí, komunikace s občany

Tab. 14 – Délka a stav komunikací ve vlastnictví obcí (místní komunikace a komunikace III. třídy ve vlastnictví obce)

Tab. 15 – Počet spojů a stav zastávek veřejné dopravy

Tab. 16 – Zdroje pitné vody, obecní vodovod

Tab. 17 – Kanalizace, čištění odpadních vod

Tab. 18 – Plynofikace obce

Tab. 19 – Hospodářská činnost podle převažující činnosti (k 31.12.2020)

Tab. 20 – Hospodářské činnosti podle právní formy (k 31.12.2020)

Tab. 21 – Nezaměstnanost v obcích k 31.12.2020

Tab. 22 – Vývoj dosažitelných uchazečů o zaměstnání k 31.12.2020

Tab. 23 – Zkušenosti obcí s čerpáním dotací

Tab. 24 – Školní zařízení v obcích DSO Vrchy

Tab. 25 – Kulturní a sportovní zařízení + občanská vybavenost v obcích DSO Vrchy

Tab. 26 – Pravidelné společenské akce v obdobích DSO Vrchy

Tab. 27 – Spolky a jejich činnosti v obcích DSO Vrchy

Tab. 28 – Obecní byty v DSO Vrchy

Tab. 29 – Počet dokončených bytů v obcích

Tab. 30 – Kulturní, technické a přírodní zajímavosti a památky

Tab. 31 – Doprovodná infrastruktura cestovního ruchu

Tab. 32 – Struktura pozemků na území obcí DSO Vrchy k 31.12. 2020

Tab. 33 – Maloplošná zvláště chráněná území

Tab. 34 – Památné stromy

Seznam obrázků

Obr. 1 – Poloha DSO Vrchy vzhledem k okresům Královehradeckého kraje

Seznam použitých zkratk

CR – Cestovní ruch

ČOV – Čistírna odpadních vod

ČSÚ - Český statistický úřad

DSO – Dobrovolný svazek obcí

DSOH – Dobrovolný svazek obcí Holicko

EU – Evropská unie

MAS – Místní akční skupina

MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj

MŠ – Mateřská škola

ZŠ – Základní škola

NUTS – Územní statistická jednotka (Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques)

ORP – Obec s rozšířenou působností

OS – Občanské sdružení

OÚ – Obecní úřad

MÚ - Městský úřad

PO – Prioritní osa

POV – Program obnovy venkova

RD – Rodinný dům

SDH – Sbor dobrovolných hasičů

RK – Rodičovský klub

TTP – Trvalé travní porosty

VO – Veřejné osvětlení

PD – projektová dokumentace